

Przedmiotowe Zasady Oceniania – historia

Szkoła Podstawowa

Przedmiotowe Zasady Oceniania z historii zostały opracowane na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 356).
- Ustawy o systemie oświaty (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60).
- Rozporządzenia MEN z dnia 10. 08. 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów (Dz. U. Nr 92, poz. 1020 z dnia 3 września 2001 r.).
- Rozporządzenia MEN z dnia 07. 09. 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 29, poz. 323 z 2001 r. z późniejszymi zmianami).
- Statutu Szkoły,
- Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania,
- Programu nauczania historii w klasach 4–8 szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś”, autor: dr Tomasz Maćkowski.
- Podręcznika do historii „Wczoraj i dziś”- Wyd. Nowa Era.

Celem nauczania historii jest:

- ✓ zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z przeszłości,
- ✓ rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową,
- ✓ kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich,
- ✓ kształtowanie szacunku do własnego państwa i symboli narodowych,
- ✓ dostarczanie wzorców osobowych z przeszłości, wprowadzanie ucznia w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu uczciwego, aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

I. Cele PZO:

- ✓ rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,

- ✓ informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- ✓ pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- ✓ dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- ✓ umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej,
- ✓ dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

II. Zasady PZO:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z historii oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Każda ocena jest jawna i opatrzona komentarzem nauczyciela.
3. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
4. Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową.
5. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i ponadpodstawowy.
6. Wymagania ponadpodstawowe zawierają w sobie wymagania podstawowe. Aby zaliczyć poziom ponadpodstawowy, należy najpierw osiągnąć poziom podstawowy.
7. Stosuje się sześciostopniową skalę ocen.
8. Powiązanie wymagań dwupoziomowych z sześciostopniową skalą wymagań jest następujące:

WYMAGANIA	PROCENT PUNKTÓW	OCENA
Ponadpodstawowe	99%-100%	celujący
	86%-98%	bardzo dobry
	70%-85%	dobry
Podstawowe	50%-69%	dostateczny
	30%-49%	dopuszczający
	0%-29%	niedostateczny

9. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły po uprzednim zapoznaniu się z wymaganiami.

10. Uczeń ma tylko jeden raz prawo do poprawy pracy klasowej, w terminie dwóch tygodni od rozdania prac (wyjątki: w przypadku ucznia, który ma nieusprawiedliwioną nieobecność na lekcji, na której odbywał się sprawdzian oraz ucznia, który ściągał na sprawdzianie, poprawa powinna odbyć się na następnej jednostce lekcyjnej).
11. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
12. Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi (lub całej klasie), jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia (klasy) niesamodzielność pracy lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu (np. sygnałem telefonu komórkowego). Stwierdzenie niesamodzielnej pracy lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu może być podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej.
3. Jeżeli w ustalonym wcześniej terminie mają miejsce: wycieczka, uroczystości szkolne itp., które nie uwzględniają zapowiedzianej wcześniej pracy klasowej, konsekwencje zwiększenia liczby pisemnych prac klasowych w tygodniach następnych ponoszą uczniowie.
4. Dłuższe pisemne prace domowe nie są zadawane z lekcji na lekcję.
5. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie odda pracy na czas, ma prawo do przedłużenia terminu oddania pracy po uzgodnieniu tego z nauczycielem.
6. Uczeń, który nie wywiązuje się z obowiązku napisania pracy i nie skorzysta z terminu dodatkowego, utraci szansę na zdobycie oceny, a zaniedbywanie przez niego obowiązków zostaje odnotowane w dzienniku i ma wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
7. Pisemne prace domowe uczniowie powinni napisać czytelnie i estetycznie. Prace nieczytelne będą sprawdzane w miarę możliwości odczytania i zrozumienia zapisu.
8. Zeszyt przedmiotowy powinien być prowadzony systematycznie i starannie.
9. Pracą domową jest również przeczytanie tekstu z podręcznika. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowania niewykonanie jej skutkuje oceną niedostateczną.
10. Dwa razy w semestrze uczeń może bez podawania przyczyn zgłosić przed rozpoczęciem lekcji nieprzygotowanie do zajęć (fakt ten odnotowywany jest w dzienniku elektronicznym).
11. W przypadku dłuższej (powyżej trzech dni) nieobecności, spowodowanej chorobą, uczeń ma prawo do uzgodnienia z nauczycielem przedmiotu terminu uzupełnienia braków.
12. Nauczyciel ma prawo wstawić dodatkową ocenę cząstkową uczniowi, który osiągnął wysoką frekwencję na zajęciach, był aktywny podczas lekcji, inicjował przedsięwzięcia innowacyjne: wystawa, projekt naukowy, prezentacja multimedialna, z sukcesami brał udział w konkursach, poszerzających wiedzę ujętą programem, działał aktywnie w stowarzyszeniach rekonstrukcji historycznych.

13. Ocena śródroczna i roczna nie jest w żadnym wypadku średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych.
14. Uczeń pracuje systematycznie przez cały rok, nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.
15. Rodzice mają prawo wglądu do prac uczniów podczas wywiadówek, dni otwartych szkoły i indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu.
16. Wszelkie wyjątkowe sytuacje nie ujęte w PZO rozstrzygane są na płaszczyźnie uczeń – nauczyciel – rodzic.

III Przedmiotem oceniania są:

- ✓ wiadomości (wiedza przedmiotowa),
- ✓ umiejętności (posługiwanie się datami i faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków),
- ✓ postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

IV Obszary aktywności podlegające ocenie:

Na lekcjach historii oceniane będą:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu historycznego,
- czytanie ze zrozumieniem (tekstu z podręcznika),
- analiza tekstu źródłowego,
- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii, obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczenie ich na taśmie czasu,
- umiejętność łączenia faktów, myślenia przyczynowo – skutkowego, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych i gospodarczych na przestrzeni dziejów,
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródła informacji (dokonanie opisu w formie ustnej lub pisemnej),
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (zadania domowe, wypracowania na tematy historyczne),
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia,
- udział w konkursach historycznych,
- wykonywanie dodatkowych prac domowych (tzw. prac dla chętnych),
- udział w przedstawieniach bądź uroczystościach, przygotowanie i prowadzenie fragmentów lekcji itp.,
- praca w grupie rówieśniczej.

V KRYTERIA WYMAGAŃ W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

❖ Wymagania po klasie IV

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy IV powinien:

- wskazywać sposoby mierzenia czasu w historii i posługiwać się pojęciami chronologicznymi,
- określać czas minionych wydarzeń, obliczać upływ czasu pomiędzy wydarzeniami,
- wykorzystywać właściwie poznane pojęcia historyczne,
- samodzielnie wykonać drzewo genealogiczne i prawidłowo odczytywać pochodzące z niego informacje,
- wymienić źródła informacji historycznej i rodzaje źródeł historycznych,
- samodzielnie poszukać potrzebnych informacji w różnych źródłach i uporządkować je,
- zbierać informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzić pamiątki rodzinne i opowiadać o nich
- poznawać historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; znać lokalne zabytki i opisywać ich dzieje,
- czuć związek kulturowy z narodem, mieć poczucie przynależności regionalnej,
- znać symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie,
- sytuować w czasie i opowiadać o najsłynniejszych/najbardziej zasłużonych Polakach,
- dostrzegać przyczyny i skutki zmian zachodzących w życiu człowieka w przeszłości oraz widzieć w nich efekt pracy przeszłych pokoleń,
- wykorzystać wiedzę historyczną uzyskaną z różnych źródeł informacji i na tej podstawie wyciągać właściwe wnioski.

❖ Wymagania po klasie V

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy V powinien:

- wymienić epoki historyczne i chronologicznie je uszeregować,
- posługiwać się mapą historyczną i taśmą czasu,
- określać czas minionych wydarzeń, obliczać upływ czasu między różnymi wydarzeniami,

- dostrzegać związki między różnymi wydarzeniami, przeszłością a współczesnością,
- dostrzegać różnice i podobieństwa między różnymi elementami wiedzy o przeszłości,
- ułożyć rozwiniętą wypowiedź pisemną i ustną na określony temat,
- wykorzystywać elementy wiedzy zdobytej w oparciu o inne niż podręcznik,
- opisać ilustracje,
- czytać ze zrozumieniem tekst podręcznika oraz literaturę popularyzującą wiedzę historyczną,
- charakteryzować najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze, m.in. wyjaśnić, jaki jest rodowód współczesnego teatru, sportu, pisma i innych osiągnięć cywilizacyjnych,
- lokalizować w czasie i przestrzeni cywilizacje, systemy sprawowania władzy, wydarzenia i postaci,
- wykorzystywać właściwie poznane pojęcia historyczne,
- wyjaśniać przyczyny i skutki omawianych wydarzeń,
- opowiedzieć treść wybranych mitów greckich lub rzymskich,
- rozpoznawać zabytki kultury średniowiecza,
- wyrażać szacunek dla dorobku minionych pokoleń,
- opowiedzieć o życiu codziennym ludzi w starożytności.

❖ Wymagania po klasie VI

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy VI powinien:

- wykorzystywać właściwie poznane pojęcia historyczne,
- sprawnie posługiwać się mapą,
- w oparciu o kilka źródeł przygotować informacje na określony temat, a następnie zaprezentować go klasie,
- analizować pod kierunkiem nauczyciela proste teksty źródłowe,
- umieszczać w czasie i przestrzeni oraz opisywać najważniejsze wydarzenia z historii Rzeczypospolitej oraz świata,,
- omówić przyczyny i skutki odkryć geograficznych,
- rozpoznawać charakterystyczne cechy renesansu europejskiego; charakteryzować największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga
- przedstawiać największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego; rozpoznawać obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich,

- wyjaśniać główne przyczyny i następstwa XVII-wiecznych wojen Rzeczypospolitej, a także sytuować w czasie, lokalizować i omawiać najważniejsze bitwy w XVII wieku,
- opisywać idee Oświecenia, podawać przykłady ich zastosowania w nauce, literaturze, architekturze i sztuce oraz charakteryzować zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau,
- wyrażać szacunek dla dorobku minionych pokoleń,
- przejawiać postawę patriotyczną przy zachowaniu pełnego szacunku dla ludzi innych narodowości, kultur, religii, ras,
- przedstawić przyczyny i skutki poznanych wydarzeń historycznych,
- opowiedzieć o najważniejszych aspektach życia ludzi w poszczególnych epokach,
- omówić najważniejsze osiągnięcia naukowe i kulturalne poszczególnych epok, wskazać te, z których korzystamy współcześnie,
- rozróżnić podstawowe systemy religijne świata.

❖ Wymagania po klasie VII

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy VII powinien:

- wykorzystywać właściwie poznane pojęcia historyczne,
- sprawnie posługiwać się mapą,
- w oparciu o kilka źródeł przygotować informacje na określony temat a następnie zaprezentować go klasie,
- analizować pod kierunkiem nauczyciela teksty źródłowe,
- sytuować w czasie i przestrzeni najważniejsze wydarzenia z historii Polski i świata,
- dokonywać selekcji materiału z podręcznika oraz innych źródeł wiedzy,
- porównywać życie ludzi w różnych epokach i na tej podstawie formułować wnioski o postępie cywilizacyjnym,
- przedstawić przyczyny i następstwa polskich powstań narodowych,
- opisać formowanie się nowoczesnego świadomości narodowej Polaków,
- wymienić nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe,
- scharakteryzować oblicza totalitaryzmu,
- przejawiać postawę patriotyczną przy zachowaniu pełnego szacunku dla ludzi innych narodowości, kultur, religii, ras,
- przedstawić przyczyny i skutki poznanych wydarzeń historycznych,
- opowiedzieć o najważniejszych aspektach życia ludzi w poszczególnych epokach,
- omówić najważniejsze osiągnięcia naukowe i kulturalne poszczególnych epok, wskazać te, z których korzystamy współcześnie.

❖ Wymagania po klasie VIII

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy VIII powinien:

- wykorzystywać właściwie poznane pojęcia historyczne,
- sprawnie posługiwać się mapą,
- w oparciu o kilka źródeł przygotować informacje na określony temat a następnie zaprezentować go klasie,
- analizować pod kierunkiem nauczyciela teksty źródłowe,
- sytuować w czasie i przestrzeni najważniejsze wydarzenia z historii Polski i świata,
- dokonywać selekcji materiału z podręcznika oraz innych źródeł wiedzy,
- wymienić i scharakteryzować etapy wojny obronnej Polski,
- wymienić cele niemieckich ataków w Europie i poza nią,
- scharakteryzować stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców,
- wymienić przełomowe momenty II wojny światowej,
- porównać i ocenić okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa,
- wskazać na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRR,
- omówić proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego,
- ocenić postawy Polaków wobec polityki okupantów i wobec Holokaustu,
- wymienić i opisać szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej,
- omówić znaczenie powstania i funkcjonowania Polskiego Państwa Podziemnego pod okupacją niemiecką,
- przedstawić polityczne skutki II wojny światowej, w tym także dla Polski,
- omówić i ocenić postawy Polaków (w tym Kościoła katolickiego) wobec reżimu sowieckiego,
- wymienić i opisać gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej,
- omówić zmiany w Polsce i na świecie w latach 90-tych XX wieku.

VI Metody sprawdzania osiągnięć

1. Prace klasowe:

Rozumiane jako samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzone podczas zajęć edukacyjnych i obejmujące określony materiał tematyczny (wg harmonogramu).

- ✓ test semestralny – **raz w semestrze** (w II-im semestrze jest równoznaczny z testem na zakończenie roku),
- ✓ sprawdzian wiadomości (test na zakończenie działu) – **maksymalnie 3 razy w semestrze**.

1.1 Kartkówki

Rozumiane jako krótkie prace pisemne, sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów i obejmujące 3 ostatnie tematy lekcji - **w zależności od potrzeb**,

- a) nie są zapowiadane,
- b) trwają 15 - 20 minut,
- c) o pisaniu kartkówki przez ucznia w przypadku jego losowej nieobecności lub choroby decyduje nauczyciel.

2. Wypowiedzi ustne ucznia – **maksymalnie 2 x w semestrze**.

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej z historii:

Podczas odpowiedzi ustnej oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, wskazywanie związków przyczynowo-skutkowych, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (map, tablic graficznych).

Celujący

- ✓ odpowiedź wskazuje na zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej,
- ✓ uczeń prezentuje własne przemyślenia i oceny,
- ✓ u. łączy wiadomości z różnych źródeł wiedzy, uczestniczy w konkursach przedmiotowych.

Bardzo dobry

- ✓ trafnie i w sposób wyczerpujący posługuje się zdobytą podczas lekcji wiedzą i umiejętnościami,
- ✓ wyraża własne zdanie, popiera je właściwą, logiczną argumentacją,
- ✓ łączy fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych, stosuje chronologię i hierarchię treści w oparciu o biegłą umiejętność posługiwania się osią czasu,

- ✓ porównuje, wyjaśnia, wyciąga wnioski i dostrzega związki przyczynowo skutkowe,
- ✓ biegle posługuje się mapą,
- ✓ umiejętnie analizuje teksty źródłowe, posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społeczno-gospodarczych oraz politycznych,
- ✓ samodzielnie umieszcza fakty w czasie i przestrzeni,
- ✓ posługuje się poprawną polszczyzną.

Dobry

- ✓ sprawnie posługuje się zdobytą podczas lekcji wiedzą i umiejętnościami,
- ✓ jego wypowiedź zawiera nieliczne braki i błędy,
- ✓ samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy, a trudniejsze pod kierunkiem nauczyciela,
- ✓ dostrzega związki między faktami,
- ✓ pod kierunkiem nauczyciela umieszcza fakty w czasie i przestrzeni,
- ✓ posługuje się poprawną polszczyzną.

Dostateczny

- ✓ zna tylko podstawowe fakty oraz potrafi rozwiązać podstawowe problemy,
- ✓ przy pomocy nauczyciela wykorzystuje podstawowe umiejętności,
- ✓ próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje,
- ✓ odczytuje wydarzenia z osi czasu,
- ✓ określa wiek zdarzenia i zna ważne daty,
- ✓ dostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi,
- ✓ wykazuje minimalną aktywność na lekcji,
- ✓ popełnia błędy językowe i stylistyczne podczas wypowiedzi

Dopuszczający

- ✓ zna podstawowe pojęcia i fakty historyczne,
- ✓ zadania i problemy rozwiązuje z dużą pomocą nauczyciela,
- ✓ popełnia liczne błędy językowe i stylistyczne,
- ✓ rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- ✓ przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- ✓ ma duże braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela stara się je nadrobić,
- ✓ stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze,

Niedostateczny

- ✓ nie zna podstawowych faktów,

- ✓ ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiająca dalszą naukę, nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- ✓ nie potrafi i nie chce rozwiązać żadnych zadań nawet przy pomocy nauczyciela.

3. **Dłuższa pisemna praca domowa – maksymalnie 2 x w semestrze.**

Dłuższa samodzielna wypowiedź na określony temat (w tej formie oczekujemy od uczniów prezentacji własnego zdania lub poglądu).

Praca może być oceniona w skali od 0-10 pkt., które następnie przeliczane są na oceny zgodnie ze skalą procentową. Na sumę punktów składają się następujące elementy pracy:

- ✓ właściwe wykorzystanie materiału historycznego do argumentacji - 0-2 pkt.
 - ✓ wzbogacenie pracy o fragmenty źródeł historycznych - 0-1 pkt.
 - ✓ właściwe stosowanie pojęć historycznych, dat - 0-2 pkt.
 - ✓ wzbogacenie pracy o własne przemyślenia, sądy, wnioski, poglądy - 0-2 pkt.
 - ✓ poprawność językowa; właściwy dobór słownictwa do wyrażanej treści – 0-1 pkt.
 - ✓ poprawność ortograficzna – 0-1 pkt.
 - ✓ zaznaczenie związków przyczynowo-skutkowych - 0-1 pkt.
4. **Krótką pisemną pracą domową, sprawdzającą tzw. wąski zakres materiału – w zależności od potrzeb;** oceniana plusami „+” lub minusami „-”.
5. **Praca w grupie – w zależności od potrzeb;** sprawdzająca umiejętność współpracy w grupie, wkład pracy własnej w pracę grupy oraz umiejętność wyszukiwania informacji i dokonywanie ich selekcji.
6. **Praca z tekstem źródłowym i mapą – w zależności od potrzeb.**
7. **Udział ucznia w konkursach przedmiotowych i tematycznych.**
8. **Aktywność na lekcji - oceniana plusami lub minusami z założeniem, że 3 plusy = bdb, 3 minusy = ndst, 2 plusy = db, 1 plus = dost.**
9. **Prace dodatkowe, nadobowiązkowe** (wszelkie prace nadobowiązkowe, których podjęcie się uczeń z własnej inicjatywy lub z inicjatywy nauczyciela, będą wysoko oceniane; dla osób chętnych).

Nauczyciel może dokonać zmian w ocenianiu ze względu na trudność testów oraz zwracając uwagę na uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się.

VII POPRAWIANIE OCEN

1. Uczeń ma prawo do poprawienia ocen, uzyskanych z dwóch wybranych sprawdzianów typu II w półroczu, w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od oddania sprawdzianów i nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej w terminie i trybie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu.
2. Oceny ze sprawdzianów typu I i III nie podlegają poprawie.
3. Oceny uzyskane z innych form sprawdzania osiągnięć, uczeń może poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
4. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu ich w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się.
5. Wszystkie sprawy sporne oraz nieujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MEN.

VIII Skala ocen

1. Zgodnie z WZO stosuje się skalę ocen od 1 do 6.
2. Trzy znaki plus (+) równa się ocenie bardzo dobrej (5).
3. Brak przygotowania do lekcji zaznaczane jest minusem (-). Trzy minusy w rubryce "braki" równają się ocenie niedostatecznej, przy czym nie jest to ocena wiedzy czy umiejętności, lecz jedynie informacja o pilności ucznia.
4. Nieoddanie w terminie pracy odnotowywane jest w dzienniku; nieoddanie w terminie nie wpływa na ocenę pracy, o ile nauczyciel wyznaczył dodatkowy termin.

Ponieważ jednym z podstawowych zadań szkoły jest wychowanie, wszelkie nieuczciwe formy oszustwa ze strony uczniów podczas sprawdzania wiedzy będą skutkowały oceną niedostateczną.

**KOPIOWANIE PRAC Z INTERNETU = PLAGIAT = OCENA
NIEDOSTATECZNA**

IX SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Wymagania na poszczególne oceny dla uczniów z dysfunkcjami ustala się w zależności od dysfunkcji oraz indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia w oparciu o zalecenia przekazane przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną.

Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dysgrafia

- a. uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze,
- e. możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma,
- f. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dysleksja

- a. uczeń nie powinien głośno czytać przed całą klasą,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- e. jak najczęściej stosować środki wizualne i skojarzeniowe,
- f. monitorowanie stopnia rozumienia czytanego tekstu przez ucznia.

Dysortografia

- a. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- b. precyzyjne formułowanie poleceń,
- c. poprawność ortograficzna nie wpływa na ocenę,
- d. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia słabowidzącego i słabosłyszącego na lekcjach historii

1. Przy ocenie z prac pisemnych brać pod uwagę zawartość merytoryczną, a nie błędy wynikające z wady wzroku.
2. Opracowywać (w miarę możliwości) zagadnienia w postaci tabel, schematów, w celu lepszego zrozumienia pojęć.
3. Odwoływać się do modeli graficznych, rysunków.
4. Udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej.

5. Zwracać uwagi na szybką męczliwość ucznia, związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużać czas na wykonanie określonych zadań).
6. Umożliwić uczniowi korzystanie z kaset z nagraniami tekstów szkolnych.
7. Często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.
8. Uwzględnić wolniejsze tempo pracy.
9. Stosować większą czcionkę na sprawdzianach i kartkówkach, w miarę możliwości treść zadań tekstowych samemu głośno odczytywać na lekcji. Unikać zwartego tekstu, pisanego małą czcionką.
10. Umożliwić uczniowi stosowanie pomocy optycznych.
11. Umożliwić uczniowi korzystanie z komputera na lekcji i urządzeń elektronicznych wspomagających ucznia słabo widzącego i słabosłyszącego.
12. Przygotowując sprawdzian powiększać tekst, pamiętając, że niektóre czcionki są trudniejsze do czytania, między kolejnymi zadaniami pozostawić zwiększony odstęp,
13. Rozwiązując zadania tekstowe kierować ucznia do ważniejszych fragmentów tekstu, tych, które zawierają istotne dane.
14. Pozwolić korzystać z dużej ilości kartek, aby każde zadanie mogło być rozwiązane osobno, (wtedy łatwiej jest ocenić cały tok myślenia, a nie tylko wynik końcowy).
15. Pisać wyraźnie na tablicy.
16. Podać uczniowi jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.).
17. Przeznaczać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek.
18. W przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie.
19. Pozwalać na wykonywanie prac na komputerze.
20. Nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany, uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat, w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać.
21. Posadzić ucznia słabowidzącego i słabosłyszącego w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
22. W czasie lekcji używać jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy.
23. Jeżeli pisanie z tablicy sprawia uczniowi słabowidzącemu i słabosłyszącemu duże trudności, można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu:
 - a. przepisywanie zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami,
 - b. sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich.

24. Przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedowidzenia i niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy.
25. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą wzroku należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Kryteria oceniania na poszczególne stopnie:

CELUJĄCY:

- ✓ wiedza na poziomie znacznie przekraczającym wymagania programowe,
- ✓ pełne rozumienie wiadomości programowych i na ich podstawie operowanie treściami programowymi,
- ✓ samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą historyczną w teorii i praktyce,
- ✓ odpowiedzi ustne i pisemne świadczące o opanowaniu wiedzy we właściwym zakresie problemowym,
- ✓ swobodne operowanie faktami, dostrzeganie między nimi związków, ukazywanie związków między zjawiskami z różnych dziedzin życia,
- ✓ aktywność na lekcjach,
- ✓ systematyczność i pilność w nauce.

BARDZO DOBRY

- ✓ materiał został opanowany we właściwym zakresie problemowym,
- ✓ samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą historyczną w teorii i praktyce (odpowiedzi nie wychodzą poza obowiązujący program nauczania),
- ✓ duża szczegółowość w przedstawianiu faktów,
- ✓ podejmowanie samodzielnej oceny zjawisk i faktów historycznych,
- ✓ duża aktywność na zajęciach,
- ✓ w pracach pisemnych i w wypowiedziach ustnych właściwe używanie terminologii historycznej,
- ✓ systematyczność i pilność w nauce

DOBRY

- ✓ materiał nie został w pełni opanowany i zrozumiany,
- ✓ materiał opanowany w zakresie podstaw programowych,

- ✓ w odpowiedziach ustnych lub pisemnych występują drobne błędy rzeczowe i merytoryczne,
- ✓ ograniczona umiejętność analizy problemu,
- ✓ poprawne stosowanie słownictwa i terminologii historycznej,
- ✓ poprawne rozumienie i stosowanie pojęć historycznych,
- ✓ poprawne przedstawianie związków przyczynowo-skutkowych,
- ✓ uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych.

DOSTATECZNY

- ✓ materiał został opanowany i zrozumiany w niewielkim stopniu,
- ✓ odpowiedzi ustne i pisemne tylko częściowo odpowiadają podstawowym zagadnieniom,
- ✓ zdarza się błędne używanie terminologii historycznej,
- ✓ sporadyczne używanie właściwych pojęć,
- ✓ brak własnej oceny wydarzeń,
- ✓ niesamodzielność i odtwórczość w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych,
- ✓ bierna postawa na zajęciach,
- ✓ w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych ubogie słownictwo, błędne stosowanie terminologii historycznej.

DOPUSZCZAJĄCY

- ✓ materiał został opanowany tylko w zakresie podstawowych wiadomości,
- ✓ ograniczone, częściowe przedstawianie pojęć historycznych,
- ✓ poprawne rozumienie treści programowych przy znacznej pomocy nauczyciela,
- ✓ niewielkie umiejętności posługiwania się wiedzą w teorii i w praktyce,
- ✓ zaburzona umiejętność wskazywania związków przyczynowo-skutkowych,
- ✓ liczne błędy w rozumieniu i używaniu pojęć historycznych,
- ✓ umiejętność właściwego doboru materiału,
- ✓ ubogie słownictwo, pełne uproszczeń i nieścisłości,
- ✓ sporadyczna aktywność na lekcjach,
- ✓ sporadyczne przygotowywanie się do zajęć,
- ✓ odpowiedzi pisemne i ustne w dużej części nie na temat,

NIEDOSTATECZNY

- ✓ materiał nie został opanowany nawet w zakresie wiadomości podstawowych mimo znacznej pomocy nauczyciela,
- ✓ nieznanostwo podstawowych faktów z zakresu historii,

- ✓ brak umiejętności i stosowania wiedzy w teorii i praktyce,
- ✓ błędne rozumienie pojęć, złe ich stosowanie,
- ✓ prace pisemne i odpowiedzi ustne nie na temat,
- ✓ nie wypełnianie poleceń nauczyciela,
- ✓ brak odrobionych prac domowych,
- ✓ lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela,
- ✓ brak aktywności na lekcjach.

Autorzy: T. Szymkiewicz, B. Mazur